

9.9.2020

Maailman talousfoorumin alaisen C4IR-verkoston sivutoimipisteen perustaminen Suomeen

Hankeryhmän valmistelukokous 4/2020

Kokousaika: To 3.9.2020 klo 14.00–15.30

Paikka: Online-kokous (Teams)

Osallistujat: Maria Rautavirta (pj), Petri Räsänen, Jani Moliis, Laura Halenius, Tuomo Tuikka, Mika Tuuliainen, Ville Peltola, Pekka Sivonen, Viivi Lähteenoja, Antti Paasilehto (siht.)

1. Kokouksen avaus
 - Puheenjohtaja Maria Rautavirta avasi kokouksen. Hyväksyttiin kokouksen esityslista.
2. Edellisen työryhmäkokouksen pöytäkirjan hyväksyminen 3/2020
 - Hyväksyttiin pöytäkirja puheenjohtajan esittämän tarkennuksen mukaisesti muutettuna.

3. Tilannekatsaus

Liikenne- ja viestintäministeriön sekä Helsingin kaupungin edustajat selostivat lyhyesti C4IR-hankevalmistelun tilannetta. Suomen valtion, Helsingin kaupungin ja Maailman talousfoorumin välinen kumppanuus käynnistyi virallisesti kesäkuun lopussa 2020, kun kumppanuutta koskeva sopimus saatiin allekirjoitettua. Asiasta tiedotettiin julkisuuteen 30.6. Samaan aikaan saatiin myös päätökseen Suomen C4IR-fellow –edustajan työsopimusta koskevat neuvottelut. Suomen C4IR Fellow –edustajana Maailman talousfoorumissa toimii Viivi Lähteenoja, joka on määräaikaisella työsopimuksella siirtynyt MyData Global Oy:stä Helsingin kaupungin palvelukseen. Lähteenojan tehtävä Suomen kansallisena C4IR Fellow –edustajana jatkuu kesäkuuhun 2021 asti, jonka jälkeen hän vielä jatkaa Helsingin kaupungin palveluksessa kolmen kuukauden ajan, eli syyskuun 2021 loppuun asti.

Koska WEF-kumppanuuden julkistaminen tapahtui vasta juhannuksen jälkeen, jolloin kesälomakausi Suomessa oli jo alkanut, tämä uutinen ei varmastikaan enää tavoittanut kovin laajaa yleisöä. Tätä taustaa vasten hankeryhmä päätti, että kumppanuuden osalta järjestettäisiin syksyllä uudelleen-lanseeraus (re-launch), jonkun laajan tapahtuman yhteydessä, jotta tieto kesällä käynnistyneestä Suomen ja WEF:n välisestä yhteistyöstä sekä siihen liittyvistä mahdollisuuksista tavoitaisi mahdollisimman monet. Todettiin, että

Datatalousfoorumi olisi erittäin sopiva tähän tarkoitukseen, koska sen kautta on mahdollista tavoittaa merkittävä joukko tietotalouden, digitalisaation ja automaation toimijoita. Yritysten ja muiden potentiaalisten yhteistyökumppaneiden mukaan saaminen C4IR-hankevalmisteluun on ehdoton prioriteetti. Ilman sitoutuneita yksityisen sektorin yhteistyökumppaneita Suomen C4IR-sivutoimipisteen tarkoituksenmukainen organisointi ja C4IR-verkoston kautta saatavan lisäarvon täysimääräinen hyödyntäminen ei ole mahdollista.

4. 16.6.2020 pidetyn C4IR-konseptointityöpajan tulokset

Sitran Laura Halenius esitteli 16.6. pidetyn C4IR-konseptointityöpajan tuloksia hankeryhmälle (diaesitys). Vaikka työpajan osallistujamäärä ei ollut suuri, niin siitä huolimatta edustettuina olivat useat eri toimialat. Hankkeen osalta tunnistettiin lukuisia hyötyjä, joita WEF, C4IR-verkosto ja Suomeen mahdollisesti perustettava C4IR-sivutoimipiste voisivat tarjota. Merkittävimpinä näistä nousivat esille C4IR-toiminnan kautta avautuvat uudet toiminta- ja vaikuttamisverkostot (erit. KV-tasolla) mukaan lukien myös sääntely- ja standardointitoiminta, tiedon levittäminen suomalaisesta tieto-, tietotalous-, digitalisaatio- ja automaatio-osaamisesta, brändihyöty, ihmiskeskeisen ja eettisen tietopolitiikan edistäminen maailmanlaajuisesti, uudenlaisten liiketoimintamallien kehittäminen, innovatiivisten teknologioiden pilotointi sekä uudet kumppanuudet.

5. Suomen C4IR-fellow edustajan Viivi Lähteenojan projektisuunnitelman esittely

Suomen C4IR-fellow edustaja Viivi Lähteenoja kertoi kokemuksistaan, toiminnastaan ja ensimmäisistä havainnoistaan C4IR-verkoston osalta. Lisäksi Lähteenoja esitteli laatimansa projektisuunnitelman, jossa oli kuvattu sekä C4IR verkoston puitteissa toteutettavaksi esitetyn konkreettisen hankkeen ensimmäinen hahmotelma kuin myös alustavat ajatukset muusta toiminnasta, johon Lähteenoja tulee panostamaan Fellow-toimikautensa aikana Suomen C4IR-hankkeen valmistelun tukemiseksi. Hankeryhmä piti esitystä erittäin hyvänä ja kattavana. Lähteenoja muistutti, että kaikki mahdolliset huomiot ja kommentit toiminnan sisällön osalta sekä ehdotukset projektin puitteissa kontaktoitavista toimitahoista ovat erittäin tervetulleita myös toimikauden edetessä.

Kokouksen lopuksi hankeryhmän kävi vielä keskustelua Suomen C4IR-sivutoimipistehankkeen uudelleen-lanseerauksesta sekä tähän liittyvistä kysymyksistä. Suomessa digitaalisen infrastruktuurin kehitys on ollut nopeaa ja olemme monilla eri mittareilla tarkasteltuna tässä toiminnassa maailman johtavien maiden joukossa. Moderni ja tehokas tiedonvälitysinfrastruktuuri on mahdollistanut uudenlaisten tietoekosysteemien, toimintamallien ja -rakenteiden luomisen sekä näitä tukevien tiedon hallintaan, jakamiseen, hyödyntämiseen perustuvien toimintatapojen kehittämisen, joista Suomi on saanut selkeän edun suhteessa moniin muihin maihin. Tätä taustaa vasten Suomella on paljon annettavaa tietopolitiikan ja datatalouden sarjoilla ja myös halua vaikuttaa näitä koskeviin tulevaisuuden kehityslinjoihin niin EU:ssa kuin myös globaalilillakin tasolla. Näihin Suomen tulisi panostaa myös C4IR-työssään. Toiminnan ja tavoitteiden konkretisointi on tärkeää, sillä pelkkä keskustelu periaatteista ja käsitteistä ei yksistään kykene lisäämään ihmisten,

yri­tysten ja muiden yhteiskunnallisten toimijoiden ymmärrystä tulevaisuuden tavoitetilasta tai lisäämään toiminnan houkuttelevuutta uusien yhteistyökumppaneiden löytämiseksi. Konkretisointi tulisi tapahtua ennen kaikkea käytännön esimerkkien kautta (esim. reaaliaikatalous & MyData).

Korona-epidemian jälkeiseen elvytykseen kohdennettavat resurssit tarjoavat myös synergioita C4IR-henketyöhön samoin kuin Business Finlandin pian julkaistava päivitetty strategia. Pekka Sivonen (Business Finland) korosti, että WEF tarjoaa ainutlaatuisen foorumin markkinoida ja edistää uudenlaista suomalaista strategista ajattelua ja toimintaa, jotka perustuvat digitalisaation vauhdittamiseen sekä ke­stävän kehityksen varmistamiseen. Business Finland voi osaltaan edesauttaa C4IR-hanketta koskevan yleisen tietoisuuden lisäämisessä suomalaisten yri­tysten piirissä.

Mika Tuuliainen (EK) viittasi tässä yhteydessä EK:n kärkiyri­tysten tuoreeseen digitalisaatiota käsitelleeseen visiotyöhön. Visiotyön keskeisenä havaintona oli, että digitalisaatio on korona-epidemian seurauksena siirtynyt kiihdytysvaiheeseen, jossa menestyminen edellyttää vahvaa panostusta digi-investointeihin, jotta digiharppauksen synnyttämään uuteen kysyntään kyetään vastaamaan sekä samalla ylläpitämään maamme kilpailukykyä.

Uudenlaisen evoluution ja systeemisen muutoksen arvopohjaisina ajureina toimivat osallisuus ja yhdenmukaisuus. Kehitykseen tulee kytkeä tiiviisti mukaan uudet teknologiat, esim. 5G, sekä tutkimuskentän toiminta.

Sovittiin, että C4IR-hankkeelle laaditaan viestintä- ja työsuunnitelmat. Lisäksi linjattiin, että WEF/C4IR-hankkeen uudelleen-lanseeraus pidetään 3.11.2020 (klo 13-16) järjestettävässä Datatalousfoorumissa, johon tulee oma erillinen WEF/C4IR-osio. Lanseerauksen jälkeen organisoidaan seuraava työpaja, jossa jatketaan Suomeen mahdollisesti perustettavan C4IR-sivutoimipisteen valmistelua yhdessä sidosryhmien kanssa.

6. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

7. Kokouksen päättäminen

- Puheenjohtaja päätti kokouksen.

LIITTEET Diaesitys – C4IR-konseptointityöpajan tulokset
Suomen C4IR –fellow -edustajan Viivi Lähteenojan työ- ja projektisuunnitelma

JAKELU Hankeryhmän jäsenet